

BRS

Boa Registratie Systeem

Versie
Status
Datum

1.3
Definitief
25 juni 2020

NASLAGWERK VERSTREKKEN DOOR BOA'S OP GROND VAN DE WET POLITIEGEGEVENS

Boa Registratie Systeem.

E-mail info@boaregistratie.nl

De gegevens die boa's verwerken vallen onder de Wet politiegegevens (Wpg). Ter uitvoering van de boa taken is het verstrekken van politiegegevens in bepaalde situaties gewenst of zelfs vereist. Zowel de Wpg als het Bpgboa bevatten diverse bepalingen die beschrijven aan welke partijen verstrekt kan worden. Om meer duidelijkheid te geven aan boa's en boa werkgevers heeft BRS het initiatief genomen om samen met deskundigen een aantal hulpmiddelen ontwikkeld.

Zo is eerst de 'Verstrekkingenwijzer' tot stand gekomen; deze bevat alle instanties waaraan verstrekt kan worden. Dit 'Naslagwerk Verstrekken' is een bijlage hierbij. Het bevat een toelichting op een aantal lastige begrippen en verstrekkingsoorten.

Een boa kan op twee manieren zijn politiegegevens delen met anderen:

- 1: met partijen **binnen** het Wpg-domein; denk hierbij aan andere boa's, politie-medewerkers, opsporings-ambtenaren etc.
Deze vorm van delen heet 'ter beschikking stellen van gegevens'. (Bpgboa: free flow)
- 2: met organisaties **buiten** het Wpg-domein; denk hierbij aan de Burgemeester, Belastingdienst, Bureau Halt etc.
Deze vorm van delen heet 'verstrekken'.

Het onderscheid tussen beide termen is erg belangrijk.

INHOUD

INLEIDING	4
Verwerkingsgrondslagen: 8, 9 en 13	5
Geheimhoudingsplicht en werkruimte	6
Politiegegevens worden persoonsgegevens	6
Verstrekken vanuit toezicht naar opsporing	7
Documentatieplicht	7
Basisregels voor je verstrekt	7
In het kader van een samenwerkingsverband, met een convenant (Wpg art.20)	8
Incidentele gevallen (Wpg art. 19)	9
Ondermijning en gegevens delen binnen een gemeente (intragemeentelijk)	9
Verstrekken aan een slachtoffer of benadeelde (Bpg art. 4:2 lid 1 onder n)	9
Noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit	11
Zwaarwegend algemeen belang	12
Op initiatief van de werkgever, na publicatie in de Staatscourant (Bpgboa art. 6)	12
BIJLAGEN	14
Bijlage 1: Praktijkvoorbeelden	15
Bijlage 2: Stroomschema	17
Bijlage 3 : Voorbeeldbrieven	18
Voorbeeld 1 Horeca-overlast	18
Voorbeeld 2 Afwijzing woningcorporatie overlast	19
Voorbeeld 3 Afwijzing Veilig Thuis	19
Voorbeeld 4 Verstrekking verzekeringsmaatschappij auto-ongeluk	20

De Wpg bevat diverse bepalingen die beschrijven wat er aan welke partij verstrekt kan worden. Ook het Bpgboa, waarmee de Wpg grotendeels ook van toepassing is verklaard op de gegevensverwerking door de boa, bevat een aantal bepalingen die verstrekking mogelijk maken. Dit geheel aan mogelijkheden is vertaald in de verstrekkingwijzer. Een aantal begrippen en verstrekkingsoorten heeft echter een uitgebreide toelichting nodig. Dit Naslagwerk Verstrekken verzorgt deze toelichting.

Een boa kan op twee manieren zijn politiegegevens delen met anderen:

1. met andere boa's, politiemedewerkers, de Kmar of opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en).

De BOD'en zijn FIOD, NWWA-IOD, ILT / IOD en ISZW-DO. Al deze partijen vallen binnen het Wpg-domein. Dat betekent dat ook op hun werkzaamheden de Wpg van toepassing is. Deze vorm van delen heet ter beschikking stellen van politiegegevens. Hierbij is het van belang dat je vaststelt dat de persoon met wie je gegevens deelt, daadwerkelijk is wie hij zegt dat hij is en dat je vaststelt dat hij deze politiegegevens nodig heeft voor zijn werk.

2. De term verstrekken heeft betrekking op het uitwisselen van gegevens met organisaties buiten het Wpg-domein.

Denk aan het OM, de Belastingdienst, Bureau Halt, een woningbouw- of winkeliersvereniging of een collega bij de gemeente. Deze instanties kunnen politiegegevens nodig hebben voor het verrichten van hun eigen taken, maar ze kunnen ook bijdragen aan de boa-taak. Denk aan de situatie dat een beveiligingsbedrijf gegevens krijgt waardoor het in staat is (samen met de boa) strafbare feiten te voorkomen en een bedrijventerrein veilig te houden.

Het onderscheid tussen beide termen is erg belangrijk. Er worden aan verstrekkingen namelijk andere voorwaarden gesteld dan wanneer gegevens ter beschikking worden gesteld. In bijlage 3 is een stroomschema opgenomen dat duidelijk maakt of er sprake is van 'ter beschikking stellen' of 'verstrekken' en onder het kopje "politiegegevens worden persoonsgegevens" is een diagram opgenomen dat duidelijk maakt wanneer er sprake is van ter beschikking stellen en verstrekken.

VERWERKINGSGRONDSLAGEN: 8, 9 EN 13

De Wpg onderscheidt verschillende doelen waarvoor politiegegevens mogen worden verwerkt: de verwerkingsgrondslagen. Voor de boa zijn dit artikel 8, 9 en 13-verwerkingen. In de verstrekkingwijzer wordt per instantie aangegeven welke gegevens verstrekt mogen worden: 8, 13 en soms ook 9. Per verstrekking dient vervolgens te worden bepaald welke gegevens exact verstrekt mogen worden. Bijvoorbeeld binnen artikel 8-gegevens kan de noodzakelijkheidsstoets ertoe leiden dat niet het gehele proces-verbaal verstrekt wordt maar slechts de naw-gegevens van de verdachte en een korte omschrijving van het strafbare feit inclusief datum, tijd en locatie van het strafbare feit. In dit hoofdstuk worden de verwerkingsgrondslagen toegelicht.

Artikel 8: Dagelijkse boa-taak

Als de boa persoonsgegevens verzamelt in het kader van de dagelijkse boa-werkzaamheden, vallen die onder artikel 8 van de Wpg. Dit bestaat onder andere uit handhaving van wetten en regels, verkeerszaken en eenvoudige opsporingsonderzoeken. Deze gegevens mogen tot vijf jaar na de eerste verwerkingsdatum met een gerichte zoekvraag worden benaderd. Bijvoorbeeld via een naam, adres of kenteken. Artikel 8-gegevens kunnen ook voor andere doelen verder worden verwerkt. Bijvoorbeeld een overzicht van boetes die een zwartrijder heeft gehad, kan verder worden verwerkt onder het regime van artikel 13 en daar langer beschikbaar blijven en breed gedeeld worden, bijvoorbeeld om recidive te kunnen bepalen.

Artikel 9: Gerichte verwerkingen

Dit artikel biedt de grondslag om gegevens te verwerken die specifiek gericht zijn op bepaalde personen of concrete gebeurtenissen. De inbreuk op de privacy is bij deze verwerkingen groter dan bij artikel 8-verwerkingen. Het gaat hier bijvoorbeeld om onderzoeken waarbij bijzondere opsporingsbevoegdheden worden ingezet, zoals het tappen van telecommunicatie of stelselmatige observatie. Ook een gericht onderzoek naar overlast in een woonwijk, stroperij, verstoringen van de openbare orde of Facebookonderzoek naar hangjeugd vallen onder artikel 9. Het doel van een artikel 9-verwerking moet binnen een week worden vastgelegd. Elke artikel 9-verwerking heeft een 'bevoegd functionaris'; deze kan opdracht geven om deze gegevens voor een ander doel verder te verwerken of om ze te delen met een ketenpartner.

Zodra het oorspronkelijke doel van de verwerking is bereikt, mag je artikel 9-gegevens niet meer gebruiken. Soms is het lastig te bepalen wanneer dit het geval is. In de praktijk is bij artikel 9 de verwerkingstermijn van gegevens vaak langer dan bij artikel 8. Artikel 9-informatie is alleen bestemd voor collega's die een rol hebben in de betreffende verwerking. De groep geautoriseerden voor artikel 8-gegevens is veel groter.

Artikel 13: Ter ondersteuning van het werk

Dit artikel biedt de mogelijkheid om gegevens die oorspronkelijk zijn verwerkt op basis van artikel 8 of 9, verder te verwerken. Bijvoorbeeld om een overlast gevend persoon die in een andere gemeente is gaan wonen, te kunnen identificeren. Maar het kan ook gaan om het centraal raadplegen van boetes, gebiedsverboden of bijvoorbeeld gevarenclassificaties. Artikel 13-gegevens worden door de politie vaak landelijk raadpleegbaar gesteld. Hoe lang je deze gegevens mag verwerken en wie er toegang mogen hebben, moet in een bijbehorend reglement worden beschreven. Hiermee mogen sommige gegevens wel vijftien jaar beschikbaar blijven, andere veel korter. Een voorbeeld van een artikel 13-verwerking is dat bij een bestuurlijke strafbeschikking milieu eerst landelijk gecontroleerd moet

worden of deze persoon deze afdoening al meer dan drie keer heeft gehad. Dat kan in BRS worden gecontroleerd. Indien dat het geval is, kan hij deze afdoening niet nogmaals krijgen en moet er een tikverbaal opgemaakt worden.

Meer informatie over het onderscheid tussen de verwerkingsgronden? Raadpleeg het Praktijkzakboek Wpg en de instructie onderscheid artikel 8 en 9.

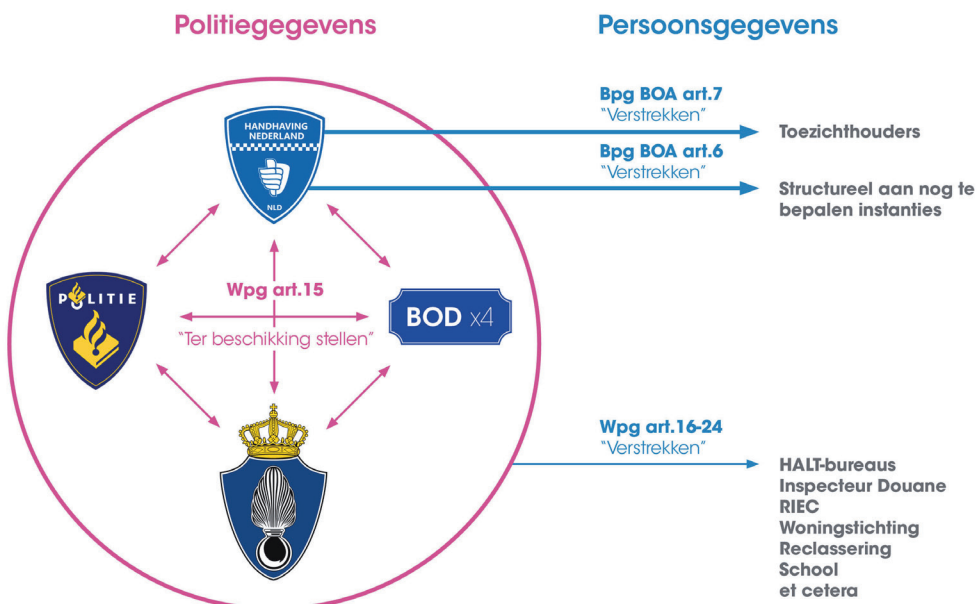
GEHEIMHOUDINGSPLICHT EN WERKRUIMTE

Een algemeen uitgangspunt van de Wpg is de geheimhoudingsplicht. Deze gaat ervan uit dat de boa politiegegevens geheim houdt tenzij:

1. er een wettelijke plicht tot verstrekken is; via andere wetgeving bijvoorbeeld de Nationale Ombudsman of in het kader van strafvordering of
2. de Wpg verstrekking mogelijk maakt. In dat geval is dit nadrukkelijk geregeld in de Wpg of het Bpg en vertaald in de verstrekkingwijzer of
3. wanneer de goede uitvoering van de politietaak in bijzondere gevallen tot verstrekking noodzaakt. Denk hierbij aan het houden van een buurtonderzoek, het stellen van vragen aan een getuige of het inschakelen van medische hulp voor een gewonde verdachte. Deze uitzondering op de geheimhoudingsplicht bestaat alleen om dat je er soms niet aan ontkomt om derden iets mede te delen. Je kunt immers geen onderzoek ter plaatse doen of hulp verlenen aan slachtoffers als je andere betrokkenen niets kunt vertellen over waar je mee bezig bent. Dit dient echter strikt te worden gezien als beperkte 'werkruimte' bij de taakuitvoering. Het delen van politiegegevens beperk je ook dan tot het hoogst noodzakelijke volgens het 'need to know' principe.

POLITIEGEGEVENS WORDEN PERSOONSGEGEVENS

Gegevens die gedeeld worden binnen het Wpg-domein (ter beschikking stellen aan politie, KMar of andere boa's) blijven politiegegevens. Na verstrekking buiten het Wpg-domein zijn de gegevens echter geen politiegegevens meer, maar 'gewone' persoonsgegevens. Die verwerking valt dan onder andere wettelijke regimes, zoals de AVG, of andere bijzondere regelingen, zoals de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg). Deze wetten kennen hun eigen termijnen. Het is dus mogelijk dat gegevens worden verstrekt die door de ontvangende instantie, bijvoorbeeld het OM langer verwerkt mogen worden dan door de boa.

VERKRIJGEN VAN TOEZICHT NAAR OPSPORING

Hoe krijg je bestuursrechtelijke informatie rechtmatig in het strafproces? Als een toezichthouder gegevens wil delen met een opsporingsambtenaar (of met zichzelf met de boa-pet op), dan kan dat door aangifte te doen of een ambtelijk verslag op te maken in het systeem van de toezichthouder. Een voorbeeld: een toezichthouder constateert een strafbaar feit. De informatie die aanleiding was om uiteindelijk het strafbare feit te constateren moet meegenomen worden in het proces-verbaal dat de boa opmaakt. Als toezichthouder wordt dan een ambtelijk verslag opgemaakt. Wordt dit niet correct gedaan dan is de grondslag van voor de vervolging van het strafbaar feit dus niet rechtmatig.

In bovenstaande situatie gaat het dus niet om een Wpg-verstrekking maar gaat het om de vraag hoe je gegevens rechtmatig kunt *verkrijgen* als opsporingsambtenaar. Dit hoeft dus ook niet te worden vastgelegd, zoals alle verstrekkingen dienen te worden vastgelegd.

DOCUMENTATIEPLICHT

Het onderscheid tussen ter beschikking stellen (art. 15) en verstrekken (paragraaf 3 Wpg) is van belang in verband met de verplichting om vast te leggen wie welke politiegegevens heeft verkregen. Elke verstrekking moet worden vastgelegd (art. 32 lid 1 onder b). Terbeschikkingstellingen niet. Als een burger zijn recht op inzage uitoefent en kennis wil nemen van de gegevens die over hem zijn vastgelegd, moet hem ook worden medegedeeld met welke instantie(s) zijn gegevens zijn gedeeld. En ook indien blijkt dat gegevens niet juist waren, moeten na correctie, die instanties geïnformeerd worden die de onjuiste gegevens verstrekt hadden gekregen (art. 28 lid 4 en 5).

BASISREGELS VOOR JE VERSTREKT

In de verstrekkingwijzer is een aantal basisregels opgenomen die je in acht moet nemen als je politiegegevens wilt verstrekken. Deze worden hieronder herhaald en van een toelichting voorzien. Stel jezelf bij elke verstrekking de volgende vragen:

1. Heb ik toegang tot deze gegevens op grond van mijn rol als boa? Als je de gegevens niet met je 'opsporingspet' verkregen hebt, maar vanuit jouw rol als toezichthouder, dan is de AVG van toepassing en niet de regels uit de Wpg (en dus ook niet de verstrekkingwijzer).
2. Weet ik om welk soort gegevens het gaat (8, 9 of 13)? Dit is van belang omdat niet alle partners alle gegevens mogen ontvangen.
3. Zijn de gegevens die ik wil verstrekken nog juist en actueel? Gegevens die niet juist zijn moeten worden verwijderd. Ook kun je informatie toevoegen aan de hand waarvan de ontvanger de mate van juistheid, volledigheid, betrouwbaarheid en actualiteit kan bepalen. Bijvoorbeeld door bij een verstrekking aan te geven dat je de gegevens hebt verkregen van een andere partij. Of dat gegevens verkregen zijn via een verklaring van een getuige en dat jijzelf geen waarneming hebt gedaan. Of dat je bij een foto vermeldt dat deze een jaar oud is; dat zegt iets over de actualiteit en juistheid.
4. Mogen we de gegevens nog hebben volgens de daarvoor geldende termijnen? Zie hiervoor de Bewaartermijnenwijzer.
5. Wat wil de beoogde ontvanger met de gegevens doen? Het doel is noodzakelijk om te weten om wat voor soort verstrekking het gaat en wat de spelregels zijn.
6. Zijn alle gegevens die ik van plan ben te verstrekken noodzakelijk voor het doel dat

de beoogd ontvanger daarmee heeft? Kan het met minder gegevens (proportionaliteit) of kunnen dezelfde gegevens ook via een andere route verkregen worden (subsidiariteit)?

7. Weet de ontvanger dat de geheimhoudingsplicht van toepassing is? Bij artikel 19-en 20-verstrekkingen dien je een ontvanger expliciet te wijzen op de geheimhoudingsplicht.

IN HET KADER VAN EEN SAMENWERKINGSVERBAND, MET EEN CONVENANT (WPG ART.20)

Artikel 20 Wpg beschrijft de mogelijkheid om gegevens te verstrekken in het kader van een samenwerkingsverband. Sinds 1-1-2008 is dit artikel reeds in gebruik in het werkveld van de politie. Omdat – net als bij politie - ook sommige boa's veel samenwerken met (lokale) partners die niet altijd behoren tot een van de benoemde categorieën, heeft de wetgever dit artikel in het leven geroepen. Het is van belang dat de (beoogde) samenwerking met de beoogd partner een *zwaarwegend algemeen belang* dient. Primair kunnen binnen een samenwerkingsverband artikel 8 en 13-gegevens worden verstrekt. Het verstrekken van artikel 9-gegevens is slechts bij wijze van uitzondering toegestaan. Zo'n verstrekking moet 'dringend noodzakelijk' zijn voor de uitvoering van eigen taken van de boa en per verstrekking moet worden overlegd met de bevoegd functionaris. Denk eraan dat ondanks dat er een convenant ligt, elke verstrekking moet worden vastgelegd.

Voorbeelden van art. 20-samenwerkingen waarbinnen gegevens verstrekt kunnen worden zijn: samen een bedrijventerrein beveiligen, een school veilig houden, samen drugsoverlast tegengaan, hennepweek tegengaan, controle en toezicht op overtredingen arbeidstijdenwet en Wav en samen afvaldump tegengaan.

Bij elk op te stellen convenant moet worden vastgelegd:

1. Ten behoeve van welk zwaarwegend algemeen belang de verstrekking noodzakelijk is;
2. ten behoeve van welk samenwerkingsverband de politiegegevens worden verstrekt;
3. het doel waartoe het samenwerkingsverband is opgericht: voor de boa zal dit altijd het voorkomen en opsporen van strafbare feiten moeten zijn;
4. welke typen gegevens worden verstrekt;
5. de voorwaarden waaronder de gegevens worden verstrekt;
6. aan welke personen en instanties de gegevens worden verstrekt;
7. met welke OvJ (bevoegd gezag) overeenstemming is bereikt over deze samenwerking en verstrekking.

Een convenant kan alleen tot stand komen in overeenstemming met het bevoegd gezag; voor de boa is dat de OvJ. Als er meerdere parketten betrokken zijn bij de verwerking van de politiegegevens, zullen meerdere (hoofd)OvJ's hierbij betrokken moeten worden. Elke verwerkingsverantwoordelijke kan een convenant afsluiten en het is ook mogelijk om dit gezamenlijk te doen met meerdere verwerkingsverantwoordelijken. De samenwerkingspartners waaraan politiegegevens worden verstrekt zijn op grond van de Wpg verplicht tot geheimhouding van die gegevens. Bij de verstrekking van politiegegevens moet de boa uitdrukkelijk op deze geheimhoudingsverplichting wijzen. Ook dat moet in een convenant zijn opgenomen. Tot slot geldt voor elke verstrekking dat deze moet worden vastgelegd.

INCIDENTELE GEVALLEN (WPG ART. 19)

Op grond van artikel 19 kunnen politiegegevens worden verstrekt voor uitzonderingssituaties, in de wet aangeduid als 'incidentele gevallen'. De achtergrond van deze verstrekkingmogelijkheid is dat afgezien van de mogelijkheden uit Wpg artikel 16, 18 en 20 en Bpgboa art. 6 en 7 zich nog altijd situaties kunnen voordoen waarin een zwaarwegend algemeen belang tot verstrekking noodzaakt. Deze verstrekkingmogelijkheid kan getypeerd worden als een soort ventiel op het gesloten karakter van het verstrekkingenregime en is bedoeld om in beperkte mate en alleen in bijzondere gevallen te worden toegepast.

Net als bij artikel 20, is het bij een artikel 19-verstrekking zo dat het verstrekken van artikel 9-gegevens slechts bij wijze van uitzondering is toegestaan. Artikel 9-gegevens kunnen alleen verstrekt worden als dat 'dringend noodzakelijk' is voor de uitvoering van het opsporingswerk van de boa en per verstrekking moet worden overlegd met de bevoegd functionaris. Gelet op de ernstige consequenties voor de betrokkenen, is het soms beter de afweging en daadwerkelijke verstrekking te laten uitvoeren door het OM op grond van artikel 39f Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens en de bijbehorende Aanwijzing Wjsg. Daar staat deze mogelijkheid expliciet genoemd.

Voorbeelden van incidentele verstrekkingen (ongeacht of het om art. 8, 9 of 13-gegevens gaat en wat exact het zwaarwegend algemeen belang is) zijn:

1. Beveiligingsmedewerker pleegt winkeldiefstal in uniform: werkgever informeren zodat hij maatregelen kan treffen.
2. Kind wordt mishandeld: basisschool informeren omdat het kind bijzondere aandacht nodig heeft.
3. Schoonmaker pleegt diefstal uit een werklocatie van een boa; werkgever van de schoonmaker informeren.
4. Medewerker van een aannemer wordt onder invloed van alcohol op een tractor aangetroffen: werkgever informeren.

Voor deze verstrekking gelden deels dezelfde speciale voorwaarden als bij een artikel 20-samenwerking. Voor iedere artikel 19-verstrekking, dienen de punten 1, 3, 4, 6 en 7 van de artikel 20-convenanten te worden vastgelegd.

ONDERMIJNING EN GEGEVENS DELEN BINNEN EEN GEMEENTE (INTRAGEMEENTELIJK)

In het kader van ondermijning zijn diverse initiatieven gestart om betere samenwerking te realiseren. Hiertoe is het soms nodig om gegevens te delen.

In de [factsheet ondermijningswetgeving](#) wordt een beeld gegeven van de stand van zaken van wetgevingstrajecten per 1-1-2020. Tevens is er een [Model privacy protocol - Handleiding binnengemeentelijke gegevensuitwisseling ten behoeve van de bestrijding van ondermijning ontwikkeld](#). Dit beschrijft hoe binnen een gemeente verschillende afdelingen voor de taak die ze hebben, met elkaar kunnen samenwerken.

VERSTREKKEN AAN EEN SLACHTOFFER OF BENADEELDE (BPG ART. 4:2 LID 1 ONDER N)

In de verstrekkingwijzer is beschreven wanneer het mogelijk is om aan een benadeelde of aan een slachtoffer gegevens te verstrekken. Bij een aantal instanties en personen is

in de wijzer, in de betreffende rij, ook aangegeven dat zij in bepaalde situaties de rol van benadeelde kunnen hebben, bijvoorbeeld een horeca-eigenaar die schade heeft geleden. Ook partijen die namens een benadeelde schade willen verhalen, kunnen gegevens verstrekt krijgen, bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij. Het verstrekken van politiegegevens aan een benadeelde vindt niet vaak plaats, aangezien een benadeelde zich vaak kan voegen in het strafproces. Mocht het toch gewenst zijn dat een boa aan een partij verstrekt die de rol van benadeelde heeft, dan is het van belang dat de verstrekking zorgvuldig plaatsvindt. Dit omdat eventuele schadeclaims of eigenrichting door burgers een ongewenst bijeffect kan zijn van het verstrekken aan een benadeelde. In deze paragraaf wordt aan de hand van voorbeelden duidelijk waar rekening mee gehouden moet worden bij het verstrekken aan een benadeelde.

NAW-gegevens van winkeldief of geweldpleger in OV om schade te verhalen

Als een winkelier of bijvoorbeeld de eigenaar van een horecagelegenheid schade heeft geleden, kan hij politiegegevens ontvangen om deze schade te verhalen. Soms wordt hiervoor een convenant afgesloten (art. 20). SODA, Stichting Overlast Donatie is hier een voorbeeld van. Zij verhaalt de schade op de dader namens de winkelier of het OV-bedrijf dat schade heeft geleden. Als alternatief kun je een verstrekking doen op basis van Bpg art. 4:2, eerste lid, onder n (benadeelde).

Verstrekken aan waarborgfonds motorverkeer (WM) als gemachtigde namens een benadeelde

Het WM kan optreden als verzekeringsmaatschappij. En aan een verzekeraar die optreedt namens de benadeelde (getekende schriftelijke machtiging) mogen politiegegevens verstrekt worden. Voorbeeld: de bestuurder van een bus wordt door een andere weggebruiker aangereden waarna een handgemeen ontstaat. Vanwege de aanrijding raakte een passagier in die bus gewond. Omdat hij benadeelde is kunnen de gegevens over de toedracht van de aanrijding, naast de betrokken partijen van de aanrijding, worden verstrekt aan de passagier of diens verzekeraar (inclusief WM). In deze situatie is het WM dus een verzekeringsmaatschappij die namens de benadeelde politiegegevens opvraagt om in rechten voor hun belangen op te kunnen komen of om een civiele procedure te starten.

Slachtoffers van geseponeerde zaken

Als een zaak geseponeerde is, bijvoorbeeld omdat het gaat om een vernieling, waarbij het het woord van de verdachte is tegenover het woord van de benadeelde, dan is een zorgvuldige afweging extra belangrijk. Enerzijds staat in de toelichting dat de gegevens verstrekt mogen worden aan een slachtoffer, anderzijds is niet vast komen te staan dat de betrokkene de dader is. Als er sprake is van een aan het OM ingezonden proces-verbaal, dan valt verstrekking in principe onder verantwoordelijk van het OM. Neem in zo'n geval contact op met het OM voor afstemming. Dit is geregeld in de *Aanwijzing verstrekking strafvorderlijke gegevens buiten strafrechtspeling gelegen doeleinden* (Aanwijzing op basis van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens).

Indien mogelijk, kun je volstaan met algemene gegevens die niet tot personen te herleiden zijn, bijvoorbeeld de geanonimiseerde getuigenverklaring. Controleer ook of de verdachte bereid is om (via de verzekeraar) de schade te vergoeden. Soms is men daar best toe bereid. Als de tegenpartij akkoord gaat met het verstrekken van zijn NAW-gegevens aan de wederpartij, dan mogen de gegevens sowieso gedeeld worden. Niet op basis van dit artikel, maar omdat je dan een bemiddelingsrol inneemt.

Relatie tussen verstrekken aan benadeelde en verstrekken o.b.v. art.19 Wpg

Het snijvlak van artikel 19 (incidentele verstrekkingen) en verstrekken aan benadeelden is niet altijd helder. Soms kun je een verstrekking op basis van beide grondslagen uitvoeren. Is er geen sprake van het verhalen van schade, dan is artikel 19 de enige mogelijkheid. Artikel 19 kent extra waarborgen en afwegingen ten opzichte van verstrekken aan een benadeelde, zoals toestemming van de OvJ. Je zult er dus extra werk aan hebben. Let op de volgende tips:

- 1) Als je verstrekt in een situatie waar sprake is van een werkgever-werknemerrelatie, wees dan extra zorgvuldig. Als een jongerenwerker bijvoorbeeld in drugs blijkt te handelen en je wilt de werkgever informeren, doe dat dan op basis van artikel 19. Dit geldt ook voor de beveiligingsmedewerker die zijn werkgever bestolen blijkt te hebben.
- 2) Als een medewerker van een van de partners in de veiligheidsketen een strafbaar feit heeft begaan waarvan jij denkt dat het noodzakelijk is om de leidinggevende te informeren omdat er een directe relatie is met het werk, hanteer je eveneens artikel 19. De gevolgen van deze verstrekkingen zijn namelijk verstrekkend. Ontslag zal voor iemand vaak reden zijn om een klacht in te dienen. Dan moet je in elk geval kunnen aantonen dat je zorgvuldig gehandeld hebt.
- 3) In het algemeen kun je zeggen dat als een verstrekking verstrekkende gevolgen kan hebben, artikel 19 aan te bevelen is. Bijvoorbeeld als een woningbouwcorporatie gegevens opvraagt over een overlastgevend gezin met als doel een uitzetting te realiseren. Controleer altijd eerst of er een samenwerkingsverband is op basis waarvan verstrekt kan worden.
- 4) Vuistregel vier is het eigen afbreukrisico. Indien een zaak stuk kan lopen wanneer zaken in de openbaarheid komen, hanteer dan de extra waarborgen van art. 19. Bijvoorbeeld als je een school wilt informeren over een verdachte die op die school vrijwilligerswerk verricht.
- 5) Tot slot is de status van de zaak relevant. Is een zaak geseponeerd, dan zijn de mogelijkheden om als boa te verstrekken beperkt. Dit geldt zowel voor gegevens over verdachten als slachtoffers.

NOODZAKELIJKHEID, PROPORTIONALITEIT EN SUBSIDIARITEIT

In de verstrekkingenwijzer wordt aangegeven welk soort gegevens gedeeld kunnen worden: artikel 8, 9 of 13. Daarna dient door de boa zelf te worden beoordeeld welke gegevens exact verstrekt kunnen worden: hij moet de noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit beoordelen. Dit is per casus afhankelijk van de specifieke concrete situatie.

Het kan voorkomen dat het nodig is om de volledige inhoud van mutaties en processen-verbaal te verstrekken. Als je echter kunt volstaan met het doorgeven van bijvoorbeeld een naam en adres, zodat de verzekeraar (beoogd ontvanger) met de tegenpartij contact zoekt, doe dit dan en verstrekt geen verdere details indien dit niet noodzakelijk is. Dit is het resultaat van een zorgvuldige subsidiariteitsafweging.

Wat betreft proportionaliteit: indien er gegevens bekend zijn over een grootschalig milieuonderzoek en een collega-boa vraagt informatie over een verdachte in verband met een wildplasincident, kun je je afvragen of het proportioneel is om deze eerder verkregen gegevens te verstrekken in het kader van dit wildplasincident.

Verder dien je informatie over derden, die niet noodzakelijk is voor de ontvanger, uit mutaties, processen-verbaal en andere stukken te verwijderen of te anonimiseren. Je kunt dus delen van een proces-verbaal weglaten of alleen een samenvatting geven. Overleg bij dilemma's met collega's, je leidinggevende of een bevoegd functionaris.

ZWAARWEGEND ALGEMEEN BELANG

Het criterium van een zwaarwegend algemeen belang is een voorwaarde voordat bepaalde verstrekkingen gedaan mogen worden. Deze voorwaarde geldt voor verstrekkingen op grond van de Wpg artikel 18, 19 en 20 en op grond van het Bpgboa artikel 6 en 7. Ten aanzien van artikel 18-verstrekkingen heeft de wetgever al bepaald dat sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Voor artikel 20-verstrekkingen geldt dat de afweging eenmalig wordt gemaakt bij het opstellen van het convenant, net als bij artikel 6 Bpgboa (eenmalig bij publicatie in de Staatscourant). Bij individuele verstrekkingen op basis van een rechtsgeldig convenant of op basis van artikel 6 Bpgboa hoef je zelf dus die afweging niet meer te maken.

Bij artikel 19-verstrekkingen echter moet de afweging voor elke individuele verstrekking worden gemaakt. Bij de beoordeling gaat het erom of het algemeen belang zwaarder weegt dan het belang van het individu wiens privacy wordt geschaad (doordat gegevens over hem gedeeld worden). Het is een subjectieve afweging die ontleend is aan internationale verdragen. Daarin is bepaald dat het moet gaan om "de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen". Het begint dus vrij zwaar (de nationale veiligheid), maar eindigt met de bescherming van rechten van derden, waar al vrij snel sprake van kan zijn. Je kunt je voorstellen dat het schenden van de privacy van een lid van een schietvereniging met ernstige psychische problemen ondergeschikt is aan het beschermen van de rechten van de overige leden van die vereniging.

Met betrekking tot het criterium zwaarwegend algemeen belang in de Wpg heeft de wetgever een aantal voorbeelden genoemd:

1. Winkelcriminaliteit en jeugdcriminaliteit,
2. kindermishandeling,
3. slachtofferzorg, en,
4. gemeentelijk toezicht op bordeelvergunningen.

Let wel: het is steeds opnieuw een individuele afweging die ook per geografisch gebied kan verschillen. Winkelcriminaliteit kan in een plattelandsgebied de samenleving ontwrichten terwijl in het centrum van Amsterdam andere vormen van criminaliteit veel meer impact hebben. De zwaarwegendheid is dus aan tijd, plaats en maatschappelijke norm gebonden.

OP INITIATIEF VAN DE WERKGEVER, NA PUBLICATIE IN DE STAATSCOURANT (BPGBOA ART. 6)

Artikel 6 Bpgboa biedt de mogelijkheid om, voor zover dat verenigbaar is met de opsporingstaak, structureel gegevens te verstrekken aan een persoon of instantie die dat nodig heeft voor een goede uitvoering van hun taak. Dit artikel is opgenomen in het Bpgboa in verband met de veelheid aan boa-organisaties. Ten opzichte van de politie en de KMar is er sprake van veel meer variatie in werkvelden en dus ook in partners waarmee samen moet worden gewerkt. Artikel 18 lid 1 Wpg heeft destijds de

mogelijkheid geboden om voor de politie en de Kmar in het Besluit politiegegevens alle instanties op te nemen waaraan structureel verstrekt dient te worden. Het zwaarwegend algemeen belang is voor die verstrekkingen reeds afgewogen door de wetgever en de diverse instanties zijn opgenomen in paragraaf 4 van het Bpg. Nu de Wpg ook op de gegevensverstrekking door de boa van toepassing is verklaard, heeft de wetgever met artikel 6 Bpgboa beoogd om voor de boa-werkgevers een vergelijkbare mogelijkheid te creëren als bij artikel 18 lid 1. Echter, hier is het niet de wetgever die de taak heeft dit te organiseren, maar de boa-werkgever zelf. Als een boa-werkgever van mening is dat boa's structureel gegevens moeten kunnen verstrekken, dan kan hij dat organiseren met artikel 6 lid 1 en met publicatie van deze beslissing in de Staatscourant. Een fictief voorbeeld hierbij is dat de directeur van Staatsbosbeheer of Prorail ervaart dat de boa structureel gegevens moet kunnen verstrekken aan de stichting landschapsbeheer of Veilig Thuis. Hij kan dit dan organiseren met deze werkwijze en publicatie in de Staatscourant.

Voorwaarden:

1. De verstrekking (wat voor soort gegevens wordt door wat voor soort boa aan welke instantie verstrekt) moet in overeenstemming zijn met het bevoegd gezag,
2. de gegevens zijn door een buitengewoon opsporingsambtenaar zelf verzameld en verwerkt overeenkomstig de artikelen 8, 9 en 13 van de wet,
3. artikel 9-gegevens mogen alleen verstrekt worden indien dit strikt noodzakelijk is voor het doel van de verstrekking en na overleg met een bevoegd functionaris (deze dient bij elke verstrekking te worden betrokken),
4. in de beslissing, gepubliceerd in de Staatscourant, wordt vastgelegd ten behoeve van welk zwaarwegend algemeen belang de verstrekking noodzakelijk is, de persoon of instantie aan wie de gegevens worden verstrekt, de taak ter uitvoering waarvan de gegevens worden verstrekt, de gegevens die worden verstrekt, de voorwaarden waaronder de gegevens worden verstrekt en, in geval van artikel 9-gegevens, de motivering van de strikte noodzaak.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

PRAKTIJKVOORBEELDEN

In deze bijlage is een aantal praktijkvoorbeelden opgenomen over verstrekkingen. Bij elke casus wordt beschreven of er verstrekt kan worden, op basis van welke wettelijke grond en aan welke voorwaarden voldaan moet zijn.

1. Je wilt een sociaal rechercheur (boa) informatie verstrekken voor een onderzoek naar steunfraude. Kan dit en op grond waarvan?

Alle gegevens die hij nodig heeft voor zijn werk, moeten ter beschikking worden gesteld op grond van artikel 15. Er hoeft niets te worden vastgelegd in het kader van de documentatieplicht (art. 32 Wpg) omdat de gegevens binnen het Wpg-domein blijven.

2. Als leerplichtambtenaar wil je van de politie weten of een kind dat geen startkwalificatie heeft (m.a.w. hij mag school nog niet verlaten omdat hij onvoldoende opleidingsniveau heeft) of het een strafblad heeft of gewelddadig is. Dit i.v.m. een nieuwe opleiding tot beveiliging die de jongere wil gaan volgen. Hoe handel je?

Alle gegevens die de leerplichtambtenaar nodig heeft voor zijn werk, moeten ter beschikking worden gesteld op grond van artikel 15. Er hoeft niets te worden vastgelegd in het kader van de documentatieplicht (art. 32 Wpg) omdat de gegevens binnen het Wpg-domein blijven.

3. Een burger vraagt om zijn meldingen uit het Boa Registratiesysteem. Mag hij deze zien?

Ja. Iedere burger heeft recht op kennisneming van zijn eigen gegevens. Dit is geregeld in art. 25 Wpg. Dit dient schriftelijk plaats te vinden na gedegen vaststelling van de identiteit van de aanvrager.

4. Mag je een kopie van de eigen verklaring verstrekken aan:

1. De verdachte?

Eerst toestemming vragen aan OvJ. (Aanwijzing PG's)

2. Een getuige?

Nee. Getuige kan wel via een schriftelijk verzoek om zijn verklaring vragen op grond van art. 25. Het verzoek wordt beoordeeld door een boa, privacyfunctionaris of juridisch medewerker.

3. De Aangever?

Ja. Dit is sinds 2011 verplicht ingevolge art. 164 lid 3 Sv (verbetering positie slachtoffer in strafproces).

5. Je controleert een tractorrijder. Hij blijkt onder invloed te zijn. Mag je zijn werkgever in kennis stellen?

Dit moet per geval beoordeeld worden. Als het kan, dan is het op grond van artikel 19. Zorg ervoor dat aan alle voorwaarden is voldaan. Bedenk op welke wijze je de werkgever informeert en welke informatie echt noodzakelijk is. Dat een werkgever vragen stelt, wil niet zeggen dat je ze alle hoeft te beantwoorden. Realiseer je dat de verstrekking grote gevolgen kan hebben voor de werknemer.

6. Een woningstichting vraagt politiegegevens in verband met geluidsoverlast voor een uitzettingsprocedure. Mag je deze verstrekken?

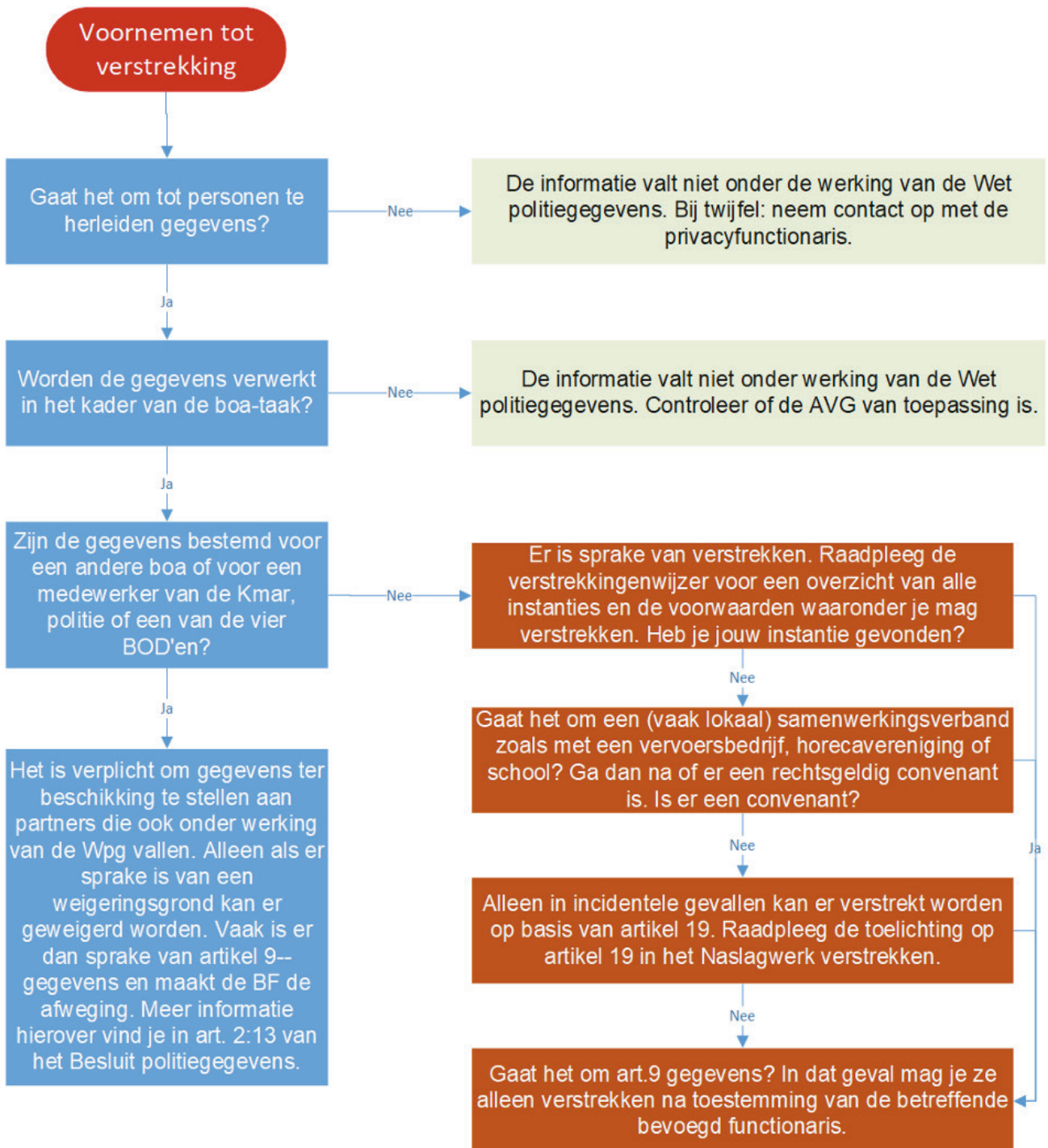
Ja. Het is mogelijk dat er met deze woningbouwcorporatie een convenant (art. 20 Wpg) is afgesloten. In dat geval staat in het convenant exact beschreven welke gegevens ten behoeve van welke doeleinden verstrekt mogen worden. Als er geen convenant is, is het nog mogelijk om een artikel 19-procedure in gang te zetten of om te verstrekken op basis van artikel 18 indien de corporatie aangemerkt kan worden als benadeelde. Meer informatie daarover onder het kopje 'verstrekken aan benadeelde'.

7. Mag je de Inspectie SZW informeren dat ze ter plaatse moeten gaan bij een bedrijfsongeval?

Ja en je hoeft dit niet als verstrekking te zien maar als een uitstapje op de geheimhoudingsplicht. Meer informatie vind je onder het kopje "Geheimhoudingsplicht en werkruimte" en in de verstrekkingenwijzer onder Inspectie SZW.

BIJLAGE 2 STROOMSCHEMA

Met behulp van onderstaand stroomschema kun je beoordelen of er sprake is van 'ter beschikking stellen' of 'verstrekken'. Ook kun je snel zien van welke verstrekkingsoort er sprake is.

BIJLAGE 2

VOORBEELDBRIEVEN

In deze bijlage zijn vier voorbeeldbrieven opgenomen: twee met een afwijzing naar aanleiding van een verzoek om verstrekking en twee met een verstrekking. Dit wil niet zeggen dat aan de twee partijen die een afwijzing krijgen, het niet toegestaan is om te verstrekken! In deze casus echter, is het voorbeeld met een afwijzing opgenomen.

Voorbeeld 1 Verstrekking horeca-overlast

Geachte heer/mevrouw @,

In reactie op uw brief van @datum@ waarin u namens @horeca-gelegenheid@ verzoekt om gegevens uit het Boa Registratie Systeem ten behoeve van een gerechtelijke procedure jegens de bezoekers van @horeca-gelegenheid@ te @plaats@, in verband met de overlast die de betreffende bezoekers hebben bezorgd, kan ik het volgende meedelen.

De door u opgevraagde informatie valt onder het regime van de Wet politiegegevens. Deze wet kent een relatief gesloten verstrekkingenregime, hetgeen betekent dat in beginsel slechts aan de in of krachtens de wet aangewezen personen en instanties politiegegevens kunnen worden verstrekt.

Verstrekking aan derden met het oog op een civiele procedure is in beginsel niet mogelijk, tenzij verstrekking noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang en rekening houdend met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. In dit geval is sprake van een zwaarwegend algemeen belang, aangezien ik als boa diverse malen assistentie heb moeten verlenen, de overlast door verschillende bezoekers wordt ervaren, pogingen tot interventie tot niets hebben geleid en het er niet naar uitziet dat verandering in de situatie zal optreden.

Derhalve verstrek ik u een overzicht van de bezoekers aan @horeca-gelegenheid@ zoals geregistreerd in het BRS betreffende overlast in de periode van @ tot @.

@Chronologisch overzicht van de meldingen@

Tot zover het overzicht van de gegevens die zijn opgenomen in BRS. De juridische grondslag op basis waarvan ik u deze gegevens verstrek, is de Wet politiegegevens artikel 19. Wellicht ten overvloede benadruk ik dat de verstrekking van deze gegevens gebeurt in het kader van bestrijding van de door omwonenden en andere bezoekers ervaren overlast. U mag de verstrekte gegevens dan ook alleen voor dat doel gebruiken. Voor het overige rust er een wettelijke geheimhoudingsplicht op u.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Voorbeeld 2 afwijzing woningcorporatie overlast

Geachte heer/mevrouw @,

In reactie op uw brief van @ waarin u namens @Woningbouwcorporatie@ verzoekt om gegevens uit het Boa Registratie Systeem met betrekking tot @persoon@, wonende te @plaats@, kan ik u het volgende meedelen.

De door u opgevraagde informatie valt onder het regime van de Wet politiegegevens. Deze wet kent een relatief gesloten verstrekkingenregime, hetgeen betekent dat slechts aan de in of krachtens de wet aangewezen personen en instanties politiegegevens kunnen worden verstrekt.

Indien uit de gegevens in het systeem blijkt dat er reeds geruime tijd sprake is van ernstige overlast en/of ordeverstoring in de buurt, door meerdere omwonenden als zodanig ervaren en als er herhaaldelijk geprobeerd is om tot een oplossing te komen, kan in bepaalde gevallen buiten dit gesloten verstrekkingenregime getreden worden. In dit geval is daarvan onvoldoende sprake. De door u gevraagde informatie kan, voor zover die al aanwezig zou zijn, dan ook niet verstrekt worden.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Voorbeeld 3 afwijzing Veilig Thuis

Geachte heer/mevrouw @,

In reactie op uw brief van @Datum@ waarin u namens @Veilig Thuis@ verzoekt om gegevens uit het Boa Registratie Systeem ten behoeve van een gerechtelijke procedure jegens @persoon@ te @plaats@, kan ik het volgende meedelen.

De door u opgevraagde informatie valt onder het regime van de Wet politiegegevens. Deze wet kent een gesloten verstrekkingenregime, hetgeen betekent dat in beginsel slechts aan de in of krachtens de wet aangewezen personen en instanties politiegegevens kunnen worden verstrekt. Veilig Thuis is als instantie niet genoemd in art. 2:2 van het Besluit Politiegegevens buitengewoon opsporingsambtenaren.

In bepaalde gevallen buiten dit gesloten verstrekkingenregime getreden worden, er dient dan onder andere sprake te zijn van een zwaarwegend algemeen belang. In dit geval is daarvan onvoldoende sprake. De door u gevraagde informatie kan, voor zover die al aanwezig zou zijn, dan ook niet verstrekt worden.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Voorbeeld 4 verstrekking verzekeringsmaatschappij auto-ongeluk

Geachte heer/mevrouw @,

In reactie op uw brief van @datum @ waarin u namens @verzekeringsmaatschappij auto-verzekering@ verzoekt om gegevens uit het Boa Registratie Systeem (BRS) ten behoeve van het verhalen van schade in verband met het auto-ongeluk dat plaatsvond op @datum @ op @adres/locatie@, kan ik u het volgende meedelen.

De door u opgevraagde informatie valt onder het regime van de Wet politiegegevens. Deze wet kent een relatief gesloten verstrekkingenregime, hetgeen betekent dat in beginsel slechts aan de in of krachtens de wet aangewezen personen en instanties politiegegevens kunnen worden verstrekt.

Verstrekking aan derden met het oog op een civiele procedure is in beginsel niet mogelijk, tenzij verstrekking noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang en rekening houdend met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het Besluit Politiegegevens artikel 4:2 lid 1 onder n biedt de mogelijkheid om te verstrekken aan benadeelden of slachtoffers, of partijen die namens hen optreden. Aangezien daar in dit geval sprake van is, kan ik u het volgende mededelen.

Op @datum @ is een van onze buitengewoon opsporingsambtenaren getuige geweest van de door u genoemde aanrijding. In het BRS is het kenteken vastgelegd van het voertuig dat betrokken was bij de betreffende aanrijding. Dit is @kenteken@. Wat betreft uw overige vragen kan ik u mededelen @andere vragen@.

De juridische grondslag op basis waarvan ik u deze gegevens verstrek, is de Wet politiegegevens artikel 18 juncto Besluit Politiegegevens artikel 4:2 lid 1 onder n. Wellicht ten overvloede benadruk ik dat de verstrekking van deze gegevens gebeurt in het kader van het verhalen van de schade die uw verzekerde heeft geleden. U mag de verstrekte gegevens dan ook alleen voor dat doel gebruiken. Voor het overige rust er een wettelijke geheimhoudingsplicht op u.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,